

УДК 330.322(477)

Д. В. Кравцов,
аспірант кафедри адміністративного та фінансового права ОНЮА

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

У сучасній економічній ситуації в Україні, яка має всі ознаки кризової ситуації, великого значення набуває: державне урегулювання таких понять, як інвестиції та інвестиційна діяльність; законодавче розмежування видів та форм їх здійснення; створення сприятливого інвестиційного клімату. Українська держава повинна створити економічно-правову обґрунтовану інвестиційну стратегію та закріпити в ній поняття інвестиційної діяльності, перш за все, як управлінської діяльності, яка регулюється державою за допомогою фінансово-правових методів, по залученню, накопиченню та розподіленню (вкладанню) ресурсів (грошових коштів, власності, інтелектуальної власності, будь-якого іншого предмета, який може бути інвестицією та принести прибуток суб'єкту, який його використовує).

Також на сучасному етапі розвитку української економіки досить велике значення приділяється регулюванню та стимулюванню усіх факторів, які впливають на залучення іноземних інвесторів в Україну. Особлива увага приділяється гарантуванню щодо захисту капіталовкладень іноземних інвесторів. Це досить велика категорія заходів з захисту іноземних інвесторів. Заходи регулювання протягом останніх десятиліть постійно змінювалися. Для здійснення в Україні більш ефективного регулювання іноземних інвестицій потрібні значні зміни національного законодавства із цих питань із застосуванням великого позитивного досвіду, який вже доказав свою ефективність у багатьох країнах світу, які потребували інвестування у кризових умовах економіки.

У сучасний період здійснення інвестиційної діяльності в Україні відіграє велику роль у створенні економічної бази розвитку нашої держави. Важливішим питанням здійснення такої діяльності є теоретичне розроблення та нормативно-правове закріплення найбільш ефективних форм управління цією діяльністю.

Характерною особливістю здійснення інвестиційної діяльності, як процесу щодо управління капіталовкладеннями (інвестиціями) є залучення цих інвестицій до країни.

Досягнення сприятливого за усіма параметрами інвестиційного клімату і утримання його на високому рівні — складне завдання навіть для розвинених країн світу, а тим більше для країн, що розвиваються, до яких відноситься зараз Україна. Тому у світовій практиці поширюється створення різноманітних особливих зон сприятливого інвестиційного клімату [1]. Найбільш ефективною формою таких зон є вільні (спеціальні) економічні зони (ВЕЗ) різних типів.

Світова практика говорить про недоцільність створення великої кількості зон без набуття практичного досвіду їх функціонування. Це може призвести

до непередбачуваних наслідків. Ймовірно такі наслідки, як: нерівномірний розподіл інвестиційних потоків по регіонах; необґрунтоване розміщення екологічно небезпечних підприємств; відтворення застарілих технологій; виробництво недоброякісної продукції; проникнення на національний ринок інвесторів з негативною репутацією тощо.

Україна не має достатніх коштів для ефективного впровадження великої кількості зон, а іноземні інвестори не зацікавлені вкладати капітал у регіони без належної інфраструктури, засобів зв'язку, з застарілими виробничими потужностями. Тому в умовах, що склалися, можна зробити висновок про те, що потрібно обмежитися функціонуванням невеликої кількості зон у найбільш пріоритетних регіонах і забезпеченням відповідного фінансування проектів.

Інвестиційна діяльність, як одна із форм управлінської діяльності (управління інвестиціями щодо їх подальшої трансформації у виробництво, їх ефективного використання для отримання та збільшення прибутку) відіграє велику роль у здійсненні державою своїх функцій.

Постійний приток та збільшення грошових потоків до економіки країни можливий лише тоді, коли до притягнення інвестицій залучаються інститути, які можуть допомогти ефективно реалізувати ці інвестиції.

До таких інститутів належить й інститут банківського кредитування, який вже доказав свою спроможність щодо управління грошовими ресурсами.

Банківське інвестиційне кредитування — це комплекс ефективних заходів щодо здійснення інвестиційної діяльності. Розвиток цього напрямку дає великі можливості для подальшого накопичення капіталів, які вкладатимуться в економіку держави. З боку держави потрібно створити необхідні умови для розвитку цього напрямку інвестиційної діяльності.

Важливе значення для ефективного здійснення інвестиційного процесу має державне регулювання інвестиційної діяльності.

Держава для виконання своїх функцій організації регулювання інвестиційної діяльності використовує як організаційні методи, так й методи прямого впливу на інвестиційну діяльність.

Державне регулювання інвестиційної діяльності забезпечується державними органами управління та органами місцевого самоврядування та передбачає:

- 1) створення сприятливих умов для інвестиційної діяльності, які здійснюються у формі капіталовкладень, шляхом:
 - удосконалення системи оподаткування, механізму нарахування амортизації та використання амортизаційних відрахувань;
 - встановлення суб'єктам інвестиційної діяльності спеціальних податкових режимів;
 - захисту інтересів інвесторів;
 - надання суб'єктам інвестиційної діяльності пільгових умов використання земель та інших природних ресурсів;
 - створення та розвитку мережі інформаційно-аналітичних центрів, які здійснюють регулярне проведення рейтингів та публікацію рейтингових оцінок суб'єктів інвестиційної діяльності;

- вжиття антимонопольних заходів; розвиток фінансового лізингу;
 - проведення переоцінки загальних фондів у зв'язку із темпами інфляції;
 - 2) пряма участь держави в інвестиційній діяльності, яка здійснюється у формі капіталовкладень, шляхом:
 - розробки, затвердження та фінансування інвестиційних проектів, які реалізує Україна сумісно із іноземними державами, а також інвестиційних проектів, які фінансуються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів;
 - формування переліку будівництв та об'єктів технічного переозброєння для державних потреб та фінансування їх за рахунок коштів державного бюджету;
 - надання на конкурсній основі державних гарантій щодо інвестиційних проектів за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів;
 - проведення експертизи інвестиційних проектів;
 - розробки та затвердження стандартів (норм та правил) та здійснення контролю за їх додержанням;
 - надання концесій (укладення договорів про передання державою до експлуатації земельних ділянок господарських об'єктів на певний строк) українським та іноземним інвесторам за ітогами торгів (аукціонів, конкурсів) [2].
- Із цього можна зробити висновки, що державна підтримка інвестиційного процесу в умовах переходу до ринкової економіки припускає зростання не стільки об'ємів централізованих джерел, скільки значення державних гарантій, страхування та визначення орієнтирів для приватних інвесторів.

Література

1. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом. — К.: Лібра, 2002. — С. 217.
2. Вахрин П. И. Инвестиции: Учебник. — М.: Издат.-торг. корпорация «Дашков и К», 2002. — С. 30–31.

УДК 342.951

*Г. М. Чмиленко,
аспірантка кафедри адміністративного та фінансового права ОНЮА*

ЩОДО ПИТАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ (АДМІНІСТРАТИВНИХ) ПОСЛУГ

Мета «служіння» держави інтересам людини хоч і знайшла пряме текстуальне відтворення в Концепції адміністративної реформи, але поки що не стала пануючою як в свідомості державних службовців, так і в практичній діяльності органів виконавчої влади. Це є дуже складним завданням, оскільки потребує якісно нового підходу щодо сутності та функціональної орієнтації виконавчої влади, запровадження її нової ідеології, що визначено Концепцією одним з ключових завдань по досягненню мети адміністративної реформи [1].

© Г. М. Чмиленко, 2004